

LIETUVOS RESPUBLIKOS AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS DĖL AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ PAŽEIDIMŲ MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO POLITIKOS IR VADYBOS FAKULTETE

2015 m. gegužės 15 d. Nr. SP-12
Vilnius

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – Kontrolierius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 13.1 papunkčiu ir išnagrinėjęs Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje 2015 m. vasario 9 d. gautą Mykolo Romerio universiteto studento¹ U. M. (toliau – pareiškėjas, studentas) skundą dėl Mykolo Romerio universiteto (toliau – MRU) 2014–2015 studijų metų Politikos ir vadybos fakulteto magistrantūros studijų programų baigiamųjų darbų gynimo kvalifikacinės Viešojo administravimo, vadybos ir verslo administravimo, vadybos, žmogiškųjų išteklių vadybos krypties komisijos (toliau – komisija) narių T. Sudnicko ir V. G. galimų akademinės etikos ir / ar procedūrų pažeidimų baigiamųjų magistro darbų gynime 2014 m. gruodžio 17 d. MRU Politikos ir vadybos fakultete bei pateiktą medžiagą,

n u s t a t ė:

Pareiškėjas skunde Kontrolieriui nurodė, kad 2014 m. gruodžio 17 d. MRU Politikos ir vadybos fakultete gynė Turizmo sektoriaus valdymo programos baigiamąjį magistro darbą. Pareiškėjas nurodė, kad nė vienas iš trijų komisijos narių nebuvo „susijęs su turizmu“, kad baigiamųjų magistro darbų gynimo metu studentams pristatinėjant darbus, komisijos nariai „pakaitomis išeidinėjo į koridorių, dauguma atvejų pašnekėti telefonu, (...) 3 kartus atsiliepė telefonu pačių pristatymų metu. Kelis kartus pristatinėjant darbus salėje buvo tik 2 komisijos nariai. (...) Komisijos nariai akivaizdžiai nesiklausė studentų pristatymų, o uždavę klausimus neleisdavo į juos atsakyti – nuolat pertraukinėdavo.“ Pareiškėjas nurodė, kad komisija, vertindama baigiamuosius magistro darbus, mažai atsižvelgė į recenzentų įvertinimus, nes „kelių studentų darbus, recenzentų įvertintus 9-10, komisija įvertino 7 ir 8“.

Pareiškėjas skundžia komisijos narių T. Sudnicko ir V. G. galimus akademinės etikos ir / ar procedūrų pažeidimus. Jis nurodo, kad T. Sudnickas nenusišalino nuo pirmųjų dviejų gynime

---

¹ Kontrolieriaus sprendimo tekste *studentas* (pareiškėjas), nesiejant su studento, pareiškėjo lytimi, įvardijamas vyriškosios giminės daiktavardžiu.

dalyvavusių studentų baigiamųjų magistro darbų, kurių vadovu jis buvo, vertinimo ir vertino darbus kartu su kitais komisijos nariais. Pareiškėjas pabrėžia, kad T. Sudnickas posėdžio pradžioje „įspėjo“ komisijos narius, kad tiems studentams, kurių darbų vadovu jis buvo, „galima užduoti tik po vieną klausimą“.

Pareiškėjas skundžia kito komisijos nario V. G. elgesį, nuroydamas, kad V. G. pareiškėjui užduotas klausimas apie į žirgyną atėjusį joti katiną (gyvūną) laikytinas „atvira pašaipa“.

Pareiškėjas taip pat skundžia minėtų komisijos narių „užsipuolimą“ dėl pareiškėjo darbe pateikto paaiškinimo apie nereprezentatyvią respondentų imtį atlikto tyrimo dalyje ir nurodo, kad taip buvo pademonstruota „komisijos narių nekompetencija ir atvira nepagarba akademinėi etikai“. Pareiškėjas teigia, kad komisijos narių „nekompetenciją“ parodo ir tai, kad Valstybinės lietuvių kalbos komisijos terminų bankas ir Oksfordo žodynas pareiškėjui buvo nurodyti kaip neoficialūs ir netinkami baigiamojo magistro darbo šaltiniai.

Pareiškėjas skunde teigia, kad komisijos narys T. Sudnickas „už aktyvų darbo gynimą“ pareiškėją „perspėjo“, kad „savo darbo temos pernelyg geras išmanymas ir aktyvus gynimas stipriai pakiš koją“.

Taip pat pareiškėjas skunde svarsto, ar tuometinis MRU Politikos ir vadybos fakulteto dekanas A. Monkevičius turėjo teisę paskelbti pareiškėjo baigiamojo magistro darbo balą viename interneto portale, kuriame pakomentavo pareiškėjo viešai išsakytą nuomonę apie baigiamojo magistro darbo gynimą.

Pareiškėjas prašo Kontrolieriaus išsiaiškinti, ar MRU nepadarė akademinės etikos ir procedūrų pažeidimų, ir „pateikti atitinkamoms įstaigoms rekomendacijas dėl tolimesnių veiksmų, visų pirma dėl skundžiamų asmenų tinkamumo būti baigiamųjų darbų gynimo komisijų sudėtyje. Pripažinus akademinės etikos ir procedūrų pažeidimus, pareikalauti iš skundžiamų asmenų viešame gynime dalyvavusių studentų atsiprašymo“.

Kontrolierius 2015 m. vasario 19 d. kreipėsi į MRU, prašydamas pateikti teisės aktus, reglamentuojančius baigiamųjų magistro darbų gynimo tvarką MRU, baigiamųjų magistro darbų gynimo kvalifikacinės komisijos sudarymo ir jos darbo tvarką ir kitus dokumentus, susijusius su baigiamųjų darbų gynimo ir vertinimo procedūromis.

Baigiamųjų bakalauro ir magistro darbų gynimo ir vertinimo tvarką MRU reglamentuoja Mykolo Romerio universiteto studijų rezultatų vertinimo tvarkos, patvirtintos MRU Senato 2012 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 1SN-30 (toliau – Tvarka), V skyriaus „Baigiamieji darbai“ poskyris „Baigiamųjų darbų gynimas ir vertinimas“. Šios Tvarkos 60 punkte nustatyta, kad „baigiamųjų darbų kvalifikacinės komisijos formuojamos pagal studijų kryptį (šaką)“. Šių komisijų pirmininkai ir nariai skiriami MRU rektoriaus įsakymu. Kaip nurodyta minėtame 60 punkte, „komisijos nariai gali būti profesoriai, docentai ir lektoriai, bent vienas komisijos narys (paprastai – komisijos pirmininkas) turi būti kitos aukštosios mokyklos, mokslo įstaigos profesorius arba docentas (vyriausiasis, vyresnysis mokslo darbuotojas), partnerinių institucijų darbuotojas. Ne Universiteto darbuotojai komisijoje turi sudaryti ne mažiau kaip 30 proc. narių. Minimalus baigiamųjų darbų gynimo posėdyje dalyvaujančių komisijos narių skaičius – 3.“

2014–2015 studijų metų Politikos ir vadybos fakulteto magistrantūros studijų programų baigiamųjų darbų gynimo kvalifikacinės komisijos buvo sudarytos MRU rektoriaus 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 11-82 „Dėl 2014/2015 studijų metų Politikos ir vadybos fakulteto bakalauro ir magistrantūros studijų baigiamųjų darbų gynimo kvalifikacinių komisijų sudarymo“. Viešojo administravimo, vadybos ir verslo administravimo, vadybos, žmogiškųjų išteklių vadybos

krypčių komisijos, sudarytos minėto įsakymo 2.1 papunkčio pagrindu, sudėtis atitinka Tvarkos 60 punkto reikalavimus.

2015 m. kovo 17 d. posėdžio Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) metu komisijos narių T. Sudnicko (jis buvo ir komisijos pirmininko pavaduotojas) ir V. G. buvo paprašyta paaiškinti pareiškėjo skunde nurodytas baigiamojo magistro darbo gynimo aplinkybes. Į klausimą apie komisijos narių pokalbius telefonu studentų baigiamųjų darbų gynimo metu jie atsakė, kad „telefonai ne visada yra išjungiami, ir komisijos nariai gali sulaukti skambučių, nes jie yra dėstytojai“, tačiau „telefonai paprastai yra pritildomi, skambučiai atmetami, o jei reikia atsiliepti į svarbius skambučius, tuomet komisijos narys trumpam išeina į koridorių“. Komisijos nariai T. Sudnickas ir V. G. patvirtino, kad komisijoje per posėdį visada buvo ne mažiau kaip trys nariai.

T. Sudnickas paklausus, kaip vyksta baigiamojo darbo pristatymas, atsakė, kad baigiamojo darbo gynimo procedūra yra reglamentuota, t. y. studentui suteikiama 10 minučių pristatyti darbą, po to perskaitoma recenzija, tada studentas atsakinėja į komisijos narių klausimus, galiausiai nuomonę apie darbą išsako baigiamojo darbo vadovas. Į klausimą, ar jis posėdžio pradžioje nurodė komisijai, kad studentams, kurių baigiamųjų darbų vadovas jis yra, būtų užduodama po vieną klausimą, T. Sudnickas atsakė, kad „vienareikšmiai taip nebuvo“. Jis pabrėžė, kad darbo vadovas niekada neužduoda klausimų, klausinėja kiti komisijos nariai. V. G. į klausimą apie studentams užduodamų klausimų skaičių atsakė, kad nors „yra sutarta“ studentams užduoti po vieną klausimą, tačiau dažniausiai jų užduodama daugiau, nes „reikia išsamiai įvertinti studento žinias“. V. G. taip pat nurodė, kad baigiamųjų darbų vadovai neužduoda studentams klausimų siekiant, kad komisijos įvertinimas būtų „kuo objektyvesnis“.

Į klausimą, ar dažnai išsiskiria recenzentų ir komisijos nuomonės dėl baigiamųjų darbų vertinimo, T. Sudnickas atsakė, kad „kartais pasitaiko“, tačiau šiuo konkrečiu atveju pareiškėjo darbo recenzija buvo „silpnesnė“, negu galutinis komisijos įvertinimas.

Paprašytas pakomentuoti savo klausimą apie katiną, V. G. paaiškino, kad jį uždavė „spontaniškai, norėdamas pažiūrėti, kaip studentas orientuojasi“. Kadangi studentas rašė baigiamąjį magistro darbą remdamasis savo darbo žirgyne patirtimi, „toku atveju atsiranda tam tikrų prieštaravimų ir neaiškumų, subjektyvumo“. V. G. uždavė šį klausimą pareiškėjui atsižvelgdamas į pastabas recenzijoje, norėdamas patikrinti studento žinias apie vadybą ir atskleisti jo požiūrį į darbo temą „vadybine prasme“.

Į klausimą dėl nereprezentatyvios respondentų imties atlikto tyrimo dalyje T. Sudnickas atsakė, kad „komisija tik konstatavo faktą, kad imtis nereprezentatyvi“. Toks tyrimas, pabrėžė T. Sudnickas, turi įtakos viso darbo vertinimui.

Dėl komisijos pastabų pareiškėjui, kad Valstybinės lietuvių kalbos komisijos terminų bankas ir Oksfordo žodynas yra „neoficialūs ir netinkami baigiamojo magistro darbo šaltiniai“, T. Sudnickas paaiškino, kad pareiškėjo darbe vienas specifinis lietuviškas žodis buvo apibrėžtas pagal Oksfordo žodyną, tačiau, T. Sudnicko nuomone, šio žodžio atitikmuo anglų kalba turi šiek tiek kitokią prasmę. Todėl komisija pareiškė pastabą, kad tokio specifinio lietuviško žodžio reikėjo ieškoti Didžiajame lietuvių kalbos, o ne Oksfordo žodyne.

Paprašytas paaiškinti pareiškėjui išsakytos pastabos, kad „pernelyg geras išmanymas ir aktyvus gynimas stipriai pakiš koją“, prasmę, T. Sudnickas pripažino, kad taip tikrai sakė, ir paaiškino, kad ši frazė reiškia, kad „daugelis studentų galvoja, kad gerai išmano dėstomą dalyką, tačiau daro klaidą, kad nesiremia tyrimu darydami išvadas ir formuluodami teiginius“. Be to, kaip

teigė T. Sudnickas, ši pastaba buvo skirta visiems baigiamųjų magistro darbų gynime dalyvavusiems studentams, norint pabrėžti, kad „studento žinios turi būti paremtos tyrimais“.

Kontrolierius 2015 m. kovo 13 d. raštu kreipėsi į pareiškėjo skunde nurodytus studentus, kurie dalyvavo tame pačiame baigiamųjų magistro darbų gynimo posėdyje, ir paprašė jų pateikti informaciją apie jiems žinomas 2014 m. gruodžio 17 d. MRU Politikos ir vadybos fakultete vykusio pareiškėjo baigiamojo magistro darbo gynimo aplinkybes, tačiau atsakymo iš jų negavo.

MRU Politikos ir vadybos fakulteto Vadybos instituto Magistro studijų baigiamojo darbo gynimo kvalifikacinės komisijos 2014 m. gruodžio 17 d. posėdžio protokole Nr. 8 įrašytas pareiškėjo baigiamojo magistro darbo įvertinimas balais ir keli papildomi klausimai, kurie buvo užduoti pareiškėjui baigiamojo magistro darbo gynimo metu. Protokolo skiltis „Bendra atsakymų charakteristika“ ir „Recenzento įvertinimas“ yra neužpildytos (tuščios). Pažymėtina, kad baigiamųjų magistro darbų gynimo metu garso ar vaizdo įrašas nebuvo daromas, nors tokią galimybę numato Tvarkos 64 punktas.

Pareiškėjo baigiamojo magistro darbo recenzijoje išvardyti vertinimo kriterijai ir pažymėtas kiekvieno kriterijaus vertinimas („Taip“, „Dalinai“, „Ne“), tačiau nenurodyta bendra balų suma pagal kriterijus (eilutė „Viso“ – tuščia). Pateikti recenzento komentarai ir išvada „Baigiamasis darbas pilnai atitinka keliamus reikalavimus ir tinka viešam gynimui“.

Studijų rezultatų vertinimas MRU yra grindžiamas Tvarkos 5 punkte nustatytais principais: pagrįstumo, patikimumo, aiškumo, naudingumo, nešališkumo ir skaidrumo. Aiškumo principas grindžiamas tuo, kad „vertinimo sistema turi būti informatyvi ir vienodai suprantama vertintojams ir vertinamiesiems“ (5.3 p.). Skaidrumo principas remiasi tuo, kad „vertinimas turi būti pagrįstas iš anksto aptartais kriterijais ir procedūromis, o jo rezultatai prieinami patikrai“ (5.6 p.). Nešališkumo principas grindžiamas tuo, kad „vertinimo metu naudojami vertinimo metodai turi būti vienodai tinkami visiems vertinamiesiems“ (5.5 p.).

Komisijos nariai T. Sudnickas ir V. G. minėto 2015 m. kovo 17 d. posėdžio Tarnyboje metu nurodė, kad studentų baigiamųjų darbų vadovai, būdami komisijos nariais, posėdžio metu šiems studentams klausimų neužduoda. Tarnybai pateiktuose MRU Politikos ir vadybos fakulteto Vadybos instituto Magistro studijų baigiamojo darbo gynimo kvalifikacinės komisijos 2014 m. gruodžio 17 d. posėdžio protokoluose Nr. 1 ir Nr. 2, iš kurių matyti, kad dviejų studentų baigiamųjų magistro darbų vadovas yra komisijos narys T. Sudnickas, nėra duomenų apie tai, kuris (-ie) komisijos narys (-iai) ir kiek papildomų klausimų uždavė studentams. Atsižvelgiant į tai, Kontrolierius neturėjo galimybės įvertinti šių aplinkybių.

Pažymėtina, kad komisijos narys (komisijos pirmininko pavaduotojas) T. Sudnickas minėtus protokolus, kuriuose įrašyti minėtų baigiamųjų darbų įvertinimai, pasirašė. Atkreiptinas dėmesys, kad reikalavimas nusišalinti nuo studento baigiamojo darbo vertinimo komisijos nariui, kuris yra ir studento baigiamojo darbo vadovas, Tvarkoje nėra įtvirtintas.

Vadovaujantis minėtais studijų rezultatų vertinimo principais ir atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina:

1. 2014–2015 studijų metų MRU Politikos ir vadybos fakulteto magistrantūros studijų programų Viešojo administravimo, vadybos ir verslo administravimo, vadybos, žmogiškųjų išteklių vadybos kryptių baigiamųjų darbų gynimo kvalifikacinė komisija, pateikdama protokole neišsamius duomenis apie pareiškėjo baigiamojo magistro darbo gynimą ir vertinimą, pažeidė Mykolo Romerio universiteto studijų rezultatų vertinimo tvarkoje įtvirtintus aiškumo ir skaidrumo principus;

2. minėtos komisijos narys, komisijos pirmininko pavaduotojas T. Sudnickas, taikydamas skirtingus vertinimo metodus vertinamiesiems baigiamųjų darbų gynimo metu, t. y. vertindamas studentų baigiamuosius darbus, kurių vadovu jis yra, pažeidė Mykolo Romerio universiteto studijų rezultatų vertinimo tvarkoje įtvirtintą nešališkumo principą.

Mykolo Romerio universiteto Etikos kodekso, patvirtinto Mykolo Romerio universiteto Senato 2007 m. balandžio 5 d. nutarimu Nr.1SN-44, 6.7 papunktis nustato, kad MRU bendruomenės narys įsipareigoja „nesant specialaus pagrindo (Studijuojančiojo sutikimo, teisinio pagrindo, naudos Studijuojančiajam arba numatomos žalos kitiems), neatskleisti informacijos apie Studijuojančiojo akademinį įvertinimą ir nuobaudas kitiems asmenims“.

Skundo nagrinėjimo metu buvo nustatyta, kad tuometinis MRU Politikos ir vadybos fakulteto dekanas A. Monkevičius, komentuodamas interneto portale išsakytą pareiškėjo nuomonę apie baigiamojo magistro darbo gynimą, paskelbė pareiškėjo baigiamojo magistro darbo įvertinimo balą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir vadovaujantis MRU Etikos kodekso 6.7 papunkčiu, konstatuotina, kad tuometinis MRU Politikos ir vadybos fakulteto dekanas A. Monkevičius, atskleidęs informaciją apie studento akademinį įvertinimą be pastarojo sutikimo, pažeidė MRU Etikos kodekso 6.7 papunktį.

Atsižvelgiant į tai, kad skundo nagrinėjimo metu nebuvo gauta informacijos iš studentų, dalyvavusių baigiamųjų magistro darbų gynime, taip pat į tai, kad baigiamųjų magistro darbų gynimas nebuvo įrašomas garso ar vaizdo įranga, o komisijos posėdžio protokole ir recenzijoje pateikti neišsamūs duomenys, Kontrolierius dėl duomenų trūkumo neturėjo galimybės įvertinti 2014–2015 studijų metų MRU Politikos ir vadybos fakulteto magistrantūros studijų programų Viešojo administravimo, vadybos ir verslo administravimo, vadybos, žmogiškųjų išteklių vadybos kryptių baigiamųjų darbų gynimo kvalifikacinės komisijos visų veiksmų (neveikimo) akademinės etikos ir procedūrų srityje.

Kontrolierius, įvertinęs pareiškėjo pateiktą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus bei teisinį reglamentavimą, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 12 dalies 1 punktu:

n u s p r e n d ė:

Informuoti Mykolo Romerio universitetą ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministeriją apie Kontrolieriaus sprendimą, kuriame nustatyti studijų etikos ir procedūrų pažeidimai.

Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius

Vigilijus Sadauskas